

—o—

Šola za angleščino

V javni knjižnici na 55. cesti in St. Clair Ave. se vrši ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtek popoldne od 1 do 3 pouk v angleščini za odrasle. Učiteljica je Mrs. McCarthy. Vsakdo je dobrodošel.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.50 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 237 Tues., Oct. 8, 1940

Zed. države so izzvane

Evropski in azijski fašisti mislijo, da bodo končno razkosali Anglijo. Ko bodo enkrat opravili z njo, jim bodo na potu samo še Zed. države, edina preostala demokratska država, da bodo lahko zavladali nad vesoljnim svetom. Za to pa že delajo načrte, kako bi zapletli Zed. države v vojno zdaj, ko smatrajo, da niso še dovolj pripravljene, torej bi zdaj lahko zadali smrtni udarec Angliji in Zed. državam obenem.

To imajo v načrtu fašistične države: Nemčija, Italija in Japonska, zato so sklenile medsebojno zvezo, ki je odprto in brez ovinkov naperjena proti nam. Dve od teh fašističnih velesil, Nemčija in Italija, sta do vrata zaposleni z Anglijo, tretja, Japonska, je pa tako daleč od svojih zaveznikov, da Japonska ne more dosti računati na njiju pomoč. Toda trojeva računa, da se bodo Zed. države tako prestrašile teh treh sovražnikov, da se ne bodo upale niti ganiti, dokler ne bo prišla vrsta na nas, da bomo napadeni.

Glavni namen fašistov je, da bi se Zed. države bale poslati pomoč Angliji, da se ne bi zapletle v vojno. Tako bi imela Nemčija in Italija lahko delo z Anglijo. Ko bi bila pa Anglija enkrat s spoti, bi se obrnili pa vsi trije, Nemčija, Italija in Japonska proti Zed. državam, ki bi bile popolnoma osamljene, kadar bi ne bilo več Anglije.

To je načrt totalitarnih držav in z njihovega stališča ni napačen. Toda kaj pa, če se Zed. države zganejo prej, kot bi bilo ljubo evropskim in azijskim fašistom? Kaj bi se zgodilo, če bi Zed. države ne dale priliko tem diktatorjem, da si osvoje vso Evropo in potem planejo še v zapadno hemisfero? To je, če začne Zed. države akcijo zdaj, ko so fašisti v najbolj kočljivem položaju, ko bi bilo treba le malo odločneje pritiskati in po njih bi bilo?

Čeprav se Nemčija, Italija in Japonska ustijo, da imajo ves svet v rokah, pa so, če se natančno pogleda, na zelo slabih nogah. Nemčija ima, na primer, jako slabo brodogradnjo. In še kar ga ima, je zaprto v Severnem in Baltičkem morju, odkoder ne more ven. Pot ji zapira angleško brodogradnjo.

Njena zavezniška Italija ni pokazala dosedaj faktično v vojni še nič. Tudi njeno brodogradnjo je zaprto v Sredozemskem morju, kjer je še vedno v premoči angleška bojna mornarica, da se Italijani niti na morje ne upajo. Italijansko letalstvo in podmornice se še niso izkazale. Del italijanske armade v vzdoljni Afriki je popolnoma odrezan od potrebščin. Oni del v Libiji je zavzel par predstražnih postojank, toda ne more dobiti novih zalog iz Italije, ker tega ne pusti angleško brodogradnjo.

Hitler in Mussolini se zavedata svoje nemoči in izjavo invazije v Anglijo, zato sta začela strašiti svet z novo zvezo, v katero je pritegnjena tudi Japonska. To bi naj pretreslo mozeg in kosti vesoljnemu svetu. Toda to žuganje je morda prestrašilo nekatere male države, ne pa vesoljnega sveta, ki zna računati na prste.

Vsakdo namreč ve, kako je Japonska izčrpana radi svoje triletnje vojne s Kitajsko in Kitajci še davno ne bodo na kolenih. Japonska, ki se je ustila, da je ena prvih bojnih sil na svetu, ne more podjarmiti niti slabotnih Kitajcev in kaj na potem opravijo proti Zed. državam?

Torej iz vsega tega sledi, da nimajo fašisti nič drugega kot grožnje, pred katerimi naj trepetajo ves svet. Ako Zed. države ustavijo ves promet z Japonsko, ako ojačijo svoje postojanke na Daljnem Vzhodu, ako pri tem dajo nekoliko pomoči Kitajcem, pa bo Japonska v pasti kot podgana. Ako začne Zed. države z akcijo proti Japoncem sedaj, ko so najbolj v stiski, se ni treba bati, da bi Nemčija ali Italija kaj storili proti nam. Nemčija, kot rečeno, nima mornarice, Italija jo ima pa zaprto v Sredozemlju. V to podjetje bi dale Zed. države samo ladje, torišča in vojaštvo bi pa dale Anglija, Avstralija, Nova Zelandija in Indija.

To pa prav za prav ni nobena vojna propaganda, trdijo vojaški strokovnjaki, ampak samo obramba in priprava za bodoče. Prej ali slej bo gotovo prišlo do spopada med Zed. državami in Japonsko. Japonska hoče namreč imeti ves Orient zase, česar pa Zed. države ne morejo dovoliti, ker je ameriška industrija v veliki meri navezana za dobavo sirovin od tam.

Vprašanje je torej samo to, ali naj Zed. države čakajo in držijo roke križem, da se fašistične države opomorejo in premagajo vse ovire k svoji ekspanziji, nakar bi skupno udarile na Zed. države, ali naj pa mi stopimo v akcijo sedaj s pametno diplomacijo in pomočjo Angliji, v kar Zed. državam ne bi bilo treba žrtvovati niti enega vojaka. Sovražnika se premaga v prvi vrsti s tem, ako se mu prepreči oboroževanje. K japonski moči, kar jo ima, so Zed. države mnogo pripomogle, ker so ji dajale železo in jeklo. To je zdaj predsednik Roosevelt ukinil. Pa to ni dovolj. Treba je napraviti še nadaljnje korake in zaviti niti nad Japonci močnejšo ekonomsko šibo, da se ga duzi izruje strupene zobe prej, predno more usekati. To lahko store Zed. države zdaj brez krvi prelitja. Če pa zamude ugodno priliko, bomo pa to nekoč bridko občalovali, ko bomo morali poslati na bojno polje milijone naših fantov, da bodo storili to, kar zmore storiti zdaj samo spretna diplomacija in pa odločna poteza državnikov. Zed. države morajo pokazati odločnost in pogum v času, ko jim žugajo fašisti s praznimi besedami, ki se bodo pa spremenile v dejanja, če se bomo dali oplašiti.

BESEDA IZ NARODA

Iz Zadržne fronte

Poznavalci ekonomije in mednarodne trgovine so pred in po munichovem paktu vedeli eno — da konec prihaja, da je kapitalizmu odklenkalo, da posebno v Ameriki kapital ne mara več trpeti zube, kar pomeni socializacijo dolgov. Trezna misel vidi, da se je 30 milijard, katere bi moral utrpiti kapital v svojih investicijah, lepo socializiralo, kar pomeni spremenilo v narodni dolg — breo delavcu, dolgi prsti v njegovem žepu. Ta navidezno nedolžna živalca bo imela več drastičnih posledic kot vse drugo, kar se je dogodilo zadnjih deset let, izven uničenja londonske denarne konference, v kateri je zapopadeno najmanj sedem vojn. Človek ne more in ne gleda vse to mirno. Vsako socializiranje dolgov pomeni razbremenitev kapitalizma in butaro na rame delavca — fašizem, pa naj to uganja kdorkoli hoče pod katerimkoli klobukom.

Delavci, poklicani ste, da vstopite v zadržne vrste, kjer bo menda zadnje zavetišče vseh liberalnih ljudi, vseh naprednih, vseh ki hočejo imeti še kaj besede v bliskovito hitro prihajajočem regimentiranju za fašizem. Ne pozabiti, da se tudi monopoli sedaj zgubljajo iz površja, in to ne v delavski ekonomiji ali vladi, ampak v demokratični državi. V tem se vidi samo eno — tendenca v fašizem. Kaj za en pomen ima delovanje Bullitta, ki je mogoče najbolj pripomogel, da se je uničila Francija? S tem je propadla čehoslovakijska in demokracija je danes samo še spomin v Evropi.

On je bil tisti, ki je rekel Francozom, da je ruska vojaška sila popolnoma ničvedna. Da njihovi vojaki se ne bodo tepli. (To je bilo l. 1935, štiri leta pred napadom na Mannerheim linijo.) Da Stalin ne bo držal svoje besede, torej pogodba med Francijo in Rusijo, je brez vsake vrednosti. (To je bilo več let predno je Nemčija zavzela čehoslovakijsko, predno je sam Beneš v Ameriki kasneje povedal, da se je Rusija izkazala, da je pripravljena iti v vojno na njih strani pod pogojem, da Francija in Anglija držijo dano besedo — podpisano pogodbo. Za zadržanje je to pomembno, ker vidi kdo vodi, kam vodi in kje imajo iskati rešitev — rešitev pride potom zadržništva.

Zadržničarji dobro razumejo to igro in komu je namenjena, da bi hasnila. Zatorej, slovenski delavci, na plan pod Zadržništvo zastavo in naprej do cilja — svobodnega delavca na ekonomskem in političnem polju. V Clevelandu ste lahko spoznali in videli, da vsako politično udejstvovanje v katerikoli drugi stranki izven demokratične ali republikanske ne zaleže nič, sploh ne pridejo na glasovnico. Ni daleč čas ko bo tok reakcije prišel tako daleč, da bo menda zadržništvo edino zavetje, pod katerim bo delavec smel delovati za svoje interese, in to le zato ker bo rabil svojo nakupovalno moč, kontroliral vso produkcijo z njo, ako bo tako hotel.

Drugič bomo malo bolj pogledali kam nas peljejo svetovni dogodki. Sedaj je po dobro, da tudi malo pomislimo na naše razvedrilo, katerega vedno preskrbimo radevolje. No, 26. oktobra ni daleč in takrat bo Slovenska zadruga imela svoj letni jesenski zadržni zabaven večer s plesom in okusno večerjo. Vse to se bo završilo v Slovenskem domu na Holmes Ave., kamor ste vsi že sedaj vabljani na poset in zabavo.

Svoj čas je bilo naznanjeno, da bomo imeli piknik drugo leto

na SNPJ farmi. Žalibog ne bo tako. Bo pa kot običajno na drugo nedeljo v juliju in sicer na Močilnikarjevi farmi, kajti vsa naša prizadevanja, da bi bilo drugače niso izdala nič. Ivan Cankar nam je lepo šel na roko, da ne bomo imeli obe skupini piknik na isti dan s tem, da bo imel svojega, mislim prvo nedeljo v avgustu. No, na ta način bomo mi imeli vse naše St. clairske goste na našem pikniku, oni pa naše Collinwoodčane. Saj je vendar resnica, da smo mi radi pri njih, oni pri nas.

Zatorej rezervirajte 13. julija 1941 za nas in prvo nedeljo v avgustu za nje.

Joseph A. Siskovich, tajnik.

Zveza dr. Najsv. Imena

Člani društev Najsv. Imena vseh štirih slovenskih fara v Clevelandu nikar ne pozabite, da bo skupno sv. obhajilo drugo nedeljo v mesecu in to je, 13. oktobra pri osmi sv. maši v cerkvi Marije Vnebovzete.

Priporoča se, da ste vsi člani vsaj četrt ure pred osmo na cerkvenih prostorih, da potem skupno odkorakamo v cerkev. Slovenski katoliški možje in fantje, pridite in pokažite se, da ste dobri častilci Najsvetejšega Imena in da ste ponosni, ker ste katoličani.

Posebno pa apeliram in prosim člane domače župnije Marije Vnebovzete, da se vsaj ob tej priliki pokažete, da ste ali vsaj še mislite priti nazaj k temu prekoristnemu cerkvenemu društvu. Ko tako pregledujem družstvene knjige in vidim imena župljanov, kdaj so pristopili v društvo. Precej izmed teh jih je, ki se že več let niso zglasili, dasi se jih vidi vsako nedeljo v cerkvi pri sv. maši. Kaj je vzrok, ne vem. Zavedajte se, da smo pri ustanovitvi pred Bogom obljubili, da hočemo biti do smrti Kristusovi vojsčaki.

Pogoji in dolžnosti so tako malenkostni, da jih vsak katoliški mož z lahkoto izpolnjuje. Zato pa naj bo vam župljanom farske Marije Vnebovzete to javna kritika. Želim pa, da pridemo vsaj v nedeljo in skupno pristopimo k mizi Gospodovi. Na svidenje v nedeljo 13. oktobra pri cerkvi Marije Vnebovzete v Collinwoodu, John Urbas.

Pridite na večerjo

Poletje nas že zapušča in hladna jesen se že oglašja. Torej pikniki v prosti naravi so za letošne končani in zopet bodo prišli v poevst naši narodni domovi in njih dvorane. Članice društva Collinwoodske Slovenke št. 22 SDZ bodo otvorile jesensko sezono v soboto 12. oktobra v Slovenskem domu na Holmes Ave. Ob osmih bodo pričele servirati prav okusno večerjo. Torej že danes vabimo vse naše članice in njih družine in sploh vse naše prijatelje in znanke, da nas posetite ta večer. Naše kuharice se trudijo, da vam bodo postregle z najboljšo kokošjo večerjo. Natakariče pa bodo skrbale, da ne bo nihče žejen.

Ko se bomo dobro navečerjali, se bomo lahko pa še zavrteli prav po domače, ker nam bo igral Frank Jankovič orkester. Vstopnina za večerjo in ples je 60 centov, samo za ples pa 30 centov. Torej vprašanje: "Kam pa v soboto večer?" je sedaj rešeno. Kar pridite v Slovenski dom na Holmes Ave. 12. oktobra, ker se vam nudi lepa domača zabava. Na svidenje, Frances Tomsich.

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

Dr. Tabor št. 139 SNPJ se zahvaljuje

Društvo "Tabor št. 139 S. N. P. J. se iskreno zahvaljuje vsem, ki so se udeležili naše 30. letnice, 22. septembra 1940, da lje svatom in ustanoviteljem in veselčnemu odboru za delo in točnost in tudi našim starejšim članicam za njih delo v kuhinji, ko so tako pridno delale in nam pripravile tako okusno večerjo ter vsem, ki so darovale pecivo, dalje vsem, ki so dali oglase in čestitke v programno knjižico, našim svatom za darila, društvom, ki so se udeležila bodisi korporativno ali po zastopnikih.

Ponovna hvala vsem skupno, ker so nam pripomogli k dobremu uspehu naše proslave.

Hvaležni smo tudi našim govornikom, ki so tako hrabro branili naše principe in ime S. N. P. J. pred madeži, ker je bilo prednesenih nekaj izrazov, ki niso spadali na to našo proslavo 30. letnice, ampak jaz sodim, da je bilo to le hujskanje od nekega drugod, tako so ti izrazi izgledali.

Naše društvo "Tabor" je bilo vedno na dobrem glasu in se je tudi vedno ravnalo po ustavi naše velike Slovenske Narodne Podporne Jednote, ker je to bila tudi naša dolžnost in tako bo še nadalje ostalo.

Se enkrat iskrena hvala vsem, ki so na kakoršen koli način pripomogli k tako lepemu uspehu.

Za društvo "Tabor" št. 139 S. N. P. J.

Anton Železnik, tajnik.

Vojskovanje nekdanj

Kot prva obkoljevalna vojska v velikem obsegu je stopila v zgodovino Hanibalova vojska, ko se je Hanibal v bitki pri Kanah zagnal s 50,000 do 60,000 vojakov v Rimljane, ki so imeli 70,000 do 80,000 zbranih mož. Hanibal je razvil misel krilne bitke, ko je, ker je imel več konjenice kot Rimljani, oba boka Rimljanov tako dolgo tepal s konjenico, dokler niso bili Rimljani z vseh strani obklopljeni in z vsemi Hanibalovimi silami pobiti mož za možem.

S Cimbrji in Tevtoni so na vrata rimskega imperija potrkali vojsčaki, ki niso ničesar vedeli o krilnih in oblegalnih bitkah. Njihovo orožje je bilo zaničevanje smrti in popolna vdanost vojski. Germani so bili v vseh dobah najhujši nasprotniki Rima, dokler ni Cezar, mojster treh veličin vojne: to je časa, prostora in prilike, ponesel meč v Germanijo in je tam tudi zmagal.

Štiri stoletja po Cezarju je Evropa trepetala v hunskih viharah. Vojska je postala konjeniška vojska na debelo. Atila je potegnil vso zemljino pod kopita svojih konj. Šele na Katolonskem polju so ga ugnale rimske in germanske armade. Huni so izginili iz Evrope, a ostala je konjenica. Pehoto so izrinili z bojišč, in vitez v oklepu je prevzel meč. Čez 80 let po Hunih je bila Evropa vnovič v nevarnosti spriče napada množic z vzhoda: Džingiskan je oznanil svoje želje po oblasti čez ves svet. Spet so se evropski veljaki morali boriti proti množici armad, ki se jim niso mogli z ničemer drugim upirati ko s konjenico. Leta 1218 je Džingiskan s 700,000 vojakov odrinil iz Karakorum, da bi si osvojil svet. Njegova armada je prinesla naravnost moderno izvežbanost in organizacijo. Na bojišče je postavil poleg konjenice tudi artiljerijo z velikimi metalnimi stroji in oblegovalnim orodjem, da — celo pionirske čete in vozataje s prehrano! Več desetletij se je Evropa tresla pod mongolsko šibo božjo.

Po mongolskih napadih so v Evropi prišli na to, da samo konjenica vendarle ne zadošča na bojišču. Predvsem se je tre-

ba zahvaliti Švicarjem, da je v počasnem, a ne prestanem razvoju dobila spet pehota meč v roke. Razvoj strelskega orožja je privedel spet do kombiniranih bitk, ki so bile zdaj še ojačane po boljši artiljeriji. V teh časih srednjega veka pa ni bilo nobenega vojskovodje, ki bi se bil mogel primerjati z Aleksandrom Velikim, s Cezarjem ali Džingiskanom. Tudi niso države krile stroškov za vojno, ampak so jo plačevali oblasti in zemlje lačni knezi, ki so uganjali roparsko vitezstvo na debelo. Tridesetletna vojna, največja vojna, ki je kdaj koli pustošila po Nemčiji, pa ni bila v nobenem razmerju z obsegom bojišč. Jako se moramo začuditi če na primer zvemo, da je bilo v bitki pri Breitenfeldu 52,000 mož z 70 topovi, pa je merila fronta cesarskih čet samo 4200 korakov, fronta švedskih pa 3,000 korakov. Za gibanje, razvoj in trajanje bitke je bilo na razpolago komaj 10 km v kvadratu. Puška je bila takrat že tako izpopolnjena, da je izurjen strelec lahko dvakrat v eni minuti ustrelil. Koliko novega bodo pa mogli zgodovinarji napisati šele o strategiji te sedanje divje vojske!

IZ DOMOVINE

—Žrtve nepredvidnega ravnanja s flobertovko. V ljubljanski bolnišnici je umrl 10 letni Pavel Brunček iz Trebeljave. Brunček je bil v petek v družbi tovarišev, ki so ogledovali nabito flobertovko. Flobertovka se je neveselčemu fantiču v rokah sprožila in je krogla zadela Brunčka v brado in v vrat. Krogla mu je obtičala v zatilju. Po prevozu v bolnišnico se Brunčkove poškodbe sprva niso zdele smrtno nevarne, že v soboto pa se je njegovo stanje poslabšalo in v nedeljo je umrl.

—Proslava francoskega narodnega praznika v Ljubljani. Generalni konzul Francije g. Remerland je na francoski narodni praznik 14. julija v spremstvu g. Lacroixa, ravnatelja francoskega instituta v Ljubljani, položil venec pred spomenik neznanega vojaka Napoleoneve vojske. Tej slovesnosti so prisostvovali načelnik prosvetnega oddelka banške uprave g. Sušnik kot zastopnik bana, general g. Janež v imenu komandanta dravske divizije in oficirji garnizije in direktor Jancigaj za župana.

—Zahrbtni umor na Jesenicah. Tvorčniški predelavec Tone Pintar, uslužben pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah se je vračal ponoči domov z družbo in je med potjo stopil za trenutek v stran. Tako je ostal sam. Ta čas je prihitel za njim neznanec in mu zasadil nož v levo stran prsnega koša. Pintar se je na mestu zgrudil. Prepeljali so ga v bolnišnico bratovske skladnice, kjer je pa čez pol ure izdihnil.

Pokojnik je bil splošno priljubljen in miren fant. Bil je član Narodne strokovne zveze na Jesenicah. Doma je bil iz Gorenje vasi nad Skofjo Loko in je šel šele 38 let. Morilec je najbrž Pintarja zamenjal s kom drugim, kajti pokojni ni imel sovražnikov in zato ni verjetno, da bi bil zahrbtni napad namenjen njemu. Oblastva so uvedla strogo preiskavo.

—Število zavarovanih delavcev v Jugoslaviji. Aprila letos je bilo v vsej državi zavarovano 743,680 delavcev in delavk. V primeri z marcem se je število zavarovancev dvignilo za 38,856, v primeri z lanskim aprilom pa za nekaj več kakor 30,000. Od celotnega števila je odpadlo na Slovenijo 116,995 zavarovancev, na področje banovine Hrvaške 237,926, na ostale dele države pa 388,799.

—Lepo priznanje domačemu obrtniku. Skofjeloški mizarški mojster Pavel Okorn je izdelal

te dni celotno jedilnico za ljevske naselje Andrejevce upanje škofjeloškemu obrtniškim delavnicam v višjeje mesta. Kakor je javnosti znano, se je zgradila celotna dvorska vrsta stavb v paviljonskem činu. Peta stavba bo služila jedilnico. Vsa oprema je lana v domačem stavbenstvu.

Če verjamete al' pa ne

Oklici.

(Nadaljevanje)
"Tako, zakaj ste me danes oklicali?"

"Koga?"
"Teda! Je zopet potrkalo vrata in ne da bi čakala voljenje, je planila noter karjeva Marjeta."

"Gospod župnik, da bi si pa ne bila mislila, vpila že od daleč. Toda se ne pustim imeti na Sedaj bo pa ograja postavljena. In postojbo! Pa naj sedi cesar na mejnikih."

"Pojdite in pustite me jo ograjo," je rekel sednik nevoljno. "Vajina in sovraštvo mi napravilo dovolj neprijetnosti celo faro pohujšanje."

"Tako! Potem se vam lo treba prav nič vtikati, nadevo in se postavite proti meni," je Marjeta. "In za svojimi se tudi ne pustim porotem bi pač že morala sama zraven. Sploh pa nikoli samo za ograjo im."

Župnik in Tratinček odgovorita oba hkratu, pa je zopet potrkalo vrata, sta noter pravi ženin sta: Gabrščekov Tone in bratčeva Rezka, oba burjena.

"Gospod župnik, kaj redu pri najini poroki?"

redu pri najini poroki? redu pri besedo Tone.

"Zakaj pa vendar oklicana?" se je oglašala dražena Rezka.

"Pa kaj vaju gospodni oklical?" je vprašal iznenaden.

"Figo naju je oklical, so sicer bili, toda ne more odvrnil Tone.

"Čigavi pa vendar zvedoval župnik začel?"

"Pač Tratinčkova Marjeta in Makarjeva Marjeta sta tukaj," je odgovorila.

"Kaj pa je to?" se je župnik. "Kako je pa tega? To ni mogoče!"

"Tako je!" — "To sami vedeli, gospod?"

— "Vsa cerkev je silila. In midva nisva bila oba so vpili vsi štirje kar vna. Ta je izjavil, da oklice prav tako, kot pisani. Če ni kaj v pozn nič kriv, ker ne pozna nega človeka v far in tudi razmere se popoln znane. Nato so poklicali kovnika in ta je prinesel nino knjigo iz zakrznika. Toda župnikova pisava prav dobro ponarejena. Ga oklicnega lista za Rezko ni bilo najti nikoli. So iskat še v zakrzniku. Oklicni list je zdaj sledn. Župnik se je čel in je rekel, da imeti tu neki navahen predzre prste vmes. Lepo očividno zamenjal listi. Pravi list ukradel. Toda ka bodo že dobili in (Dalje prihodnji)

WINNETOU

Po nemškem prevodu K. Mays

In zato sem mu odkrito povedal, da še ne mislim tako kmalu umreti. Hotel sem reči: ne povodi mi hčerke, kajti rešil si bom življenje sam, ne da bi mi bilo treba vzeti rdečega dekleta za ženo. Če je migljaj razumel, sem se izognil hudi žalitvi, pa tudi sovraštvu in maščevanju. Res je razmišljal in ugibal, pa prave misli le ni našel. Z zvinitim mehčanjem je čez nekaj časa povedal:

"Old Shatterhand bi nam rad razlagal, kaj ti je v mislih. Prav do ve, da ne more uiti. Ne more priznati, da je izgubljen. Toda Eno pero se ne da premotiti. Čisto natančno veš, da si izgubljen."

"Čisto natančno vem, da bom umrl."

"Do smrti te bomo mučili!"

"Ušel bom."

"Ne moreš uiti! Če bi se le izdal, da bi nam ugnel, bi sam sedel tule pred tebe in stražil."

"Ušel nam torej ne boš. Pa kaj ti je v mislih?"

"Se le ni dal odpraviti — katero možnost misliš?"

"Z mojo pomočjo se lahko izognem smrti."

"Ne potrebujem pomoči!"

"Ponosni si, mnogo bolj ponosni, nego sem si mislil! Ni ti ne bo odklonil pomoči, ki ti jo reši življenje."

"Tisti jo bo odklonil, ki take pomoči ne potrebuje, ker se zna sam rešiti," sem mu še enkrat odgovoril.

"Vidim, da nočeš ukloniti svojega ponosa, rajši pogineš, ne pa da bi bil komu zahvalen."

"Pa ne boj se! Ne potrebujem zahvale! Svoboden moram biti."

"Črnolaska je bila pri tebi?"

"Da."

"Moja hčerka je. Zelo se ji ljubiš."

"Old Shatterhand je torej dovoljan in pomilovanje vredni človek, ne pa pogumen bojevnik —! Usmiljenje je zamer za njega."

"Precej krepko in odločno, da, čeprav je bil prej previden."

"Morebiti da me je le razumel in opustil svojo namečljivost."

"Pa zaman! Mehko in priznavljivo je dejal:

"Nisem te mislil razžaliti. Še preden te je videla in še preden si prišel k nam, je čula mnogo o tebi. Dobro ve, da je Old Shatterhand najslavnejši bojevnik. Rešila bi te rada."

"Črnolaska ima dobro srce, da se vidi. Da bi me rešila, to je čisto nemogoče."

"Se vedno me ni razumel. Ni nemogoče. Čisto lahko rešiš se!"

"Ne! Zelo dobro poznaš naše rdečice, ene pa ne poznaš, ki so zdi."

"In tiste navade se boš poslušal, pa si rešil življenje. Saj si rekel Črnolaski, da ti je všeč!"

"Spet se motiš! Tega ji nisem rekel."

"Priznala je, da si rekel. In moja hčerka me še nikdar ni zaljubila."

"Pa si se zmotil v osebi. Prišel mi je jesti in čuvaj me je rekel ali mi je všeč. Pa sem rekel, da mi je. Tako je bilo."

"To je vseeno. Všeč ti je. Ali ne da rdeči sprejmejo tiste deklice v svoj rod, ki poroči rdeče?"

"Vem."

"In četudi je bil prej njihov sovražnik?"

"Vem."

"In celo, če so ga že prej na smrt obsodili?"

"Tudi vem."

"In da mu odpustijo njegov zločin in mu dajo svobodo?"

V srednjem veku so tudi živali obsojali

Kako neprosvetljen je bil srednji vek, priča dejstvo, da so takrat tudi živali gonili pred sodnike in jih obsojali. Zgodovina našteva 200 takih primerov v enem samem stoletju.

V Curihu je bila l. 1442 na trgu čudna sodna razprava. Sodniki v talarjih so sedeli na pokritem odru pred sodiščem. Suh birič je vzdignil svojo črno uradno palico in zaklical: "Privedite obtoženca!" Na te besede so privlekli v močni železni kletki zaprtega velikankega volka. Tožen je bil, da je raztrgal dve deklici. Učen tožnik je začel obravnavo. Enako učen pravnik je zagovarjal zver. Sklicevali so se na dokaz in zasliševali priče. Naposled so kosmatega jetnika spoznali za krivega in ni ga obsojili na vislico. Ko so ga obešali, je bilo okoli vislice vse polno gledalcev, vriskajočih od veselja.

V starem normanskem mestu Falaiseu so leta 1386 pestili sodniki prašiča, ki je ogrizel nekega otroka na smrt. Na dan sodne obravnave so vsi meščani praznovali in se udeležili razprave. Sodniki so prašiča slovesno obsodili na mučenje in obglavljenje, oblekli so ga kakor človeka, ga bičali in mu polomili ude, nazadnje pa še dejali v kladu.

Prašiči so se večkrat pregrešili proti postavi kot morilci otrok. Tiste čase so se tako mestni kakor vaški prašiči potepali po svoji volji. Klatili so se od gnojišča do gnojišča in stikali za odpadki. Bili so pa silno podivjani in majhen otrok ni bil varen pred njimi. Leta 1547 je morala v mestu Seignu vju na zatožno klop svinja s svojimi šestimi pujski vred. Skupaj so razmesarili in požrli majhnega otroka. Toda zagovornik jih je branil tako učinkovito, da so za kaznen usmrtili samo svinjo. Pujske so izpustili, češ da so bili mladi in zapeljani. Čež šest tednov pa so jih znova prignali na sodišče ker njihov lastnik ni hotel jamčiti, da se bodo za naprej vedli zgledno. Može se je bal, da prašiči niso podedovali zločinskega nagnjenja.

Na Burgundskem so 5. septembra l. 1370 zaprli tri svinje, ki so bile v strahu za svoje mladice razmesarile sina nekega svinjskega pastirja. Kot sokrivce so zaprli tudi mladice. Njihov lastnik jih je pri razpravi sam zagovarjal in prosil, naj jih spoznajo za nedolžne. Burgundskega kneza je s svojim govorom tako ganil, da je dal usmrtiti samo stare svinje, pujskov pa ne, čeprav so pujski videli, da so svinje dečka ubijale in ga kljub temu niso branili.

Obsojali so tudi podivjane bike. V Moissiju je leta 1314 bik nabodel na roge nekega moškega. Može je umrl od ran, bika pa so zaprli v mestno jetnišnico. Tedaj je namreč bilo v navadi, da so večje živali čakale na sodbo in tisti ječi kakor zločinski ljudje.

Sodniki v Dijonu so leta 1639 dali usmrtiti konja zaradi umora. V Aixu so še leta 1694 po ukazu vrhovnega deželnega sodišča sežgali na grmadi kobilu. O obeh so bili prepričani, da sta bila obsedena od hudobnega duha, in za oba so priče dokazale, da sta izvršila umor premišljeno.

Pri sodnih obravnavah proti živalim so se sklicevali na vse možne posebnosti zakona. Kot posebno spreten pravnik je leta 1521 zaslovel Francoz Chasenee. Sodišče ga je kot mladenega začelnika postavilo za zagovornika podganam, ki so v autunskem okraju uničile ves ječmen. Tožene podgane so sodniki klicali na razpravo, a odzvale se niso. Pretkanemu odvetniku pa se je posrečilo oblastvom dokazati, da je nenavzočnost podgan zakrivilo le nepravilno pravno ravnanje.

Pravdni dan bi morali zapisati za podgane iz vse dežele in ne le za tiste iz Autuna, ker so bile vse zapletene v ta rop.

Toda podgane se tudi za drugi poziv niso zmenile. Chasenee je tokrat trdil, da se njegove varovanke boje priti iz svojih lukenj zaradi nevarnih mačk, ki jih imajo tožniki. Sodišče naj poskrbi, da mačke ne bodo nadlegovale podgan med potjo. Pravdači naj se zavežejo, da bodo plačali kazni v denarju, če ne bodo mogle potovati njegove varovanke v miru. Sodišču se je zdel ta predlog povsem pravno veljaven. Toda tožniki niso hoteli jamčiti toženkam za varno pot. Zaradi tega je oblastvo pravdo zavrnilo.

Drug odvetnik bi moral zagovarjati medveda, ki je leta 1499 pustošil vasi v Črnem lesu. Ta je predlagal, naj nasilno zverino sodijo porotniki, izbrani med medvedjim rodom. Nastal je seveda učen prepir in pravdna obravnavo se je zavlekla za več kakor teden dni.

Tudi stekle pse so sodili strogo po pravilih. Vselej so jih spoznali za krive. Po postavah so jih kaznovali najprej s čedalje hujšim mučenjem, ki je trajalo tem dalje, čim več ljudi ali živali so oklali. Porezali so jim ušesa, odsekali repe in jim nazadnje pohabili še noge za nogo. Po vsem tem mučenju so jih usmrtili.

Včasih so bile živali lahko tudi za priče. Zgodilo se je, da je neki obtoženec, ki naj bi bil kriv umora, v pričo svojega psa, petelina ali mačke prisegel, da je nedolžen. Pa so mu verjeli, ker so bili prepričani, da bi tudi neumna žival prej spregovorila, kakor pustila, da bi ušel pravici morilec.

V srednjem veku so največkrat obtožili zločina črne živali. Ljudje so bili prepričani, da je satanu črna barva najljubša. Bili so pač praznoverni, kruti in neumni.

Pravni dan bi morali zapisati za podgane iz vse dežele in ne le za tiste iz Autuna, ker so bile vse zapletene v ta rop.

Toda podgane se tudi za drugi poziv niso zmenile. Chasenee je tokrat trdil, da se njegove varovanke boje priti iz svojih lukenj zaradi nevarnih mačk, ki jih imajo tožniki. Sodišče naj poskrbi, da mačke ne bodo nadlegovale podgan med potjo. Pravdači naj se zavežejo, da bodo plačali kazni v denarju, če ne bodo mogle potovati njegove varovanke v miru. Sodišču se je zdel ta predlog povsem pravno veljaven. Toda tožniki niso hoteli jamčiti toženkam za varno pot. Zaradi tega je oblastvo pravdo zavrnilo.

Drug odvetnik bi moral zagovarjati medveda, ki je leta 1499 pustošil vasi v Črnem lesu. Ta je predlagal, naj nasilno zverino sodijo porotniki, izbrani med medvedjim rodom. Nastal je seveda učen prepir in pravdna obravnavo se je zavlekla za več kakor teden dni.

Tudi stekle pse so sodili strogo po pravilih. Vselej so jih spoznali za krive. Po postavah so jih kaznovali najprej s čedalje hujšim mučenjem, ki je trajalo tem dalje, čim več ljudi ali živali so oklali. Porezali so jim ušesa, odsekali repe in jim nazadnje pohabili še noge za nogo. Po vsem tem mučenju so jih usmrtili.

Včasih so bile živali lahko tudi za priče. Zgodilo se je, da je neki obtoženec, ki naj bi bil kriv umora, v pričo svojega psa, petelina ali mačke prisegel, da je nedolžen. Pa so mu verjeli, ker so bili prepričani, da bi tudi neumna žival prej spregovorila, kakor pustila, da bi ušel pravici morilec.

V srednjem veku so največkrat obtožili zločina črne živali. Ljudje so bili prepričani, da je satanu črna barva najljubša. Bili so pač praznoverni, kruti in neumni.

Kazen za žensko nezvestobo

Vaziristan, severnovzhodna pokrajina Indije, je znan po svojih vstajah. Tam prebiva bojevito gorsko pleme. Kakor njegovi življenjski pogoji so tudi njegovi običaji precej različni od drugih plemen.

Na svetu morda ni predmeta, ki bi ne mogel postati predmet kupčije. Največja posebnost pa je nedvomno trgovina z umetnimi nosovi. Ta trgovina je prav pri omenjenem plemenu precej donosna. Seveda morajo biti za tako trgovino dani pogoji, in v Vaziristanu so dani.

Ne smemo pa misliti, da je zanimanje za umetne nosove kakšna modna norost domačinov. Ta trgovina je odvisna predvsem od ženske zvestobe.

Tudi pri nas se pogosto zgodi, da žena ni vselej zadovoljna s svojim možem in da išče tolažbe in razumevanja zunaj zakona. Pri nas se končujejo takšni romani, če sploh mož kaj izve, pred sodiščem za ločitve zakonov ali v najhujšem primeru v ječi. Najpogostejše pa pride spet do sprave med zakoncem. Prevaranemu možu ne pride na misel, da bi se maščeval nad nezvesto ženo, kakor se moške v Vaziristanu, kjer jim režejo nosove. Če ugotovi mož v Vaziristanu, da mu žena ni zvesta, vzame dolg nož in odreže ženi nos.

Žena je tako za zmerom zaznamovana pred svetom. Toda navadno se zgodi, da se mož le pobota z ženo pozneje, ko ji je že odrezal nos. Razume se, da po tej noči žena biti več zaznamovana in mož ji mora preskrbeti nov nos. Zato tako cvete trgovina z nosovi v Aziji. Zakonske nezvestobe je v Vaziristanu zmerom dovolj, tako da trgovci, ki so po navadi Japonci in Američani, pridejo na svoj račun. V zalogi imajo nosove vseh oblik in velikosti. Umetne nosove lepijo na obraz s posebnim lepilom, ki je zelo trpežno in netopljivo.

V BLAG SPOMIN
TRETJE OBLETNICE SMRTI
SEGA BLAGOPKOJNEGA
SOPROGA IN OČETA

Thom Telisman
ki je Bogu vdan za vedno preminul
8. oktobra, 1937

Dragi soprog in nezabni oče. Ob tužni obletnici Tvoje smrti nam grenka in pekoča solza drži preko lica na Tvoj grob v mili prošnji k Vsemogočnemu: Daj našemu ljubljenu soprogu in očetu mirni počitek!

Zahujoci:
SOPROGA in OTROCI
Cleveland, O., 9. oktobra, 1940.

leta nato polagoma razvijala v okviru cilja za gospodarsko osamosvojitve, tako da je bil lanko leto zebeležen znaten uspeh v produkciji in deloma tudi že v uporabi metana kot pogonsko sredstvo privatnih vozil. Za tekoče leto so produkcijo še povečali in računajo, da bodo lahko producirali približno 24 milijonov kubičnih metrov metana, kar je enako 24 milijonov ton bencina, odnosno petim odstotkom celokupnega uvoza bencina v lanskem letu, odnosno desetim odstotkom letnega uvoza bencina pred sedanjo vojno.

—Trst, avgusta. — Družina Uljenik v Strunjanu pri Piranu v Istri je pred kratkem prejela od merodajnih oblasti sporočilo, da je sin Pino, star komaj 24 let nenadoma umrl v Južni Italiji, kjer je bil zaposlen kot pilot. Za njim žalujeta oče in mati, brat, sestra in zaročenka in velik krog prijateljev in znancev.

— Po umrlem italijanskem maršalu Italu Balbu so zdaj imenovali tudi dosedanjí trg Sv. Avgustina v Modeni. To se je zgodilo v spomin na prve dni bojev fašistične stranke, ki se jih je udeleževal vidno tudi maršal Balbo.

IZ PRIMORJA

—Na Reki je prišlo nenadoma slabo Tomšiču Josipu iz Ilirske Bistrice. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer je kmalu na to umrl. Pokopali so ga v Ilirski Bistrici.

—Gorica, avgusta. — Ministrstvo za kmetijstvo je odredilo, da je treba vse seno, slamo, in ostalo živinsko krmo, ki je do ločena za prodajo, naznaniti posebnim prehranjevalnim pokrajinskim uradom. Na Goriškem morajo prodajalci prijaviti prodajo prvemu aprovizacijskemu odseku pokrajinske prehranjevalne sekcije (I. reparto approvisionnement della sezione provinciale dell'alimentazione) v ulici Morelli 37. Naznaniti je treba kakovost, količino, obično in kraj, kjer se zalega nahaja. Prijavo je treba napraviti najkasneje v prvih dneh avgusta. Kdor pa bi hotel pozneje prodati krmo, mora prodajo naznaniti najmanj 10 dni prej. Vso krmo bo namreč kupila vojaška oblast za svoje potrebe.

—Gorica, avgusta. — Letošnje leto je posebno bogato z vremenskimi nepravilnostmi, ki bodo marsikje občutno pokvarile letošnjo letino. Poleg raznih neviht, ki so včasih prav hude, je obiskala našo deželo tudi že toča. Tako je konec julija napravila toča na Goriškem precej škodo. Iz Lokoveca nad Čepovanom poročajo, da je hudo oklestila vse pridelke. Toča je padla tudi po Furlaniji, tako na pr. v Tarcentu.

—Trst, avgusta. — Že za časa abesinske vojne se je razvila v Italiji široka akcija, ki je propagirala uporabo metana kot pogonsko sredstvo in nadomestek za bencin. Ta akcija se je vsa

PODPIRAJTE SLOVENSKE TRGOVCE

MALI OGLASI

Išče se ženska
za hišna dela, v starosti od 40 do 50 let. Ženitev ni izključena. Naslov se poišče v uradu tega lista. (239)

Soba se išče
med E. 40. in 55. cesto. Kdor ima kaj, naj se zgleda na 4018 St. Clair Ave. ali pokliče Henderson 4249. (239)

Pes se je izgubil
Izgubil se je lovski pes, ki ima licenčno številko 4942, izdano v Pennsylvaniji. Kdor bi ga dobil, naj ga pripelje nazaj na 1049 E. 185. St., kjer bo dobil nagrado. (239)

Hiša naprodaj
Hiša 10 sob, za 2 družini, kopalnice; rent \$38 na mesec; cena samo \$2.500. Pokličite Henderson 6054. (238)

Oblak Furniture Co.
TRGOVINA S POHISTVOM
Pohištvo in vse potrebščine za dom
6612 ST. CLAIR AVE.
HENDERSON 2978

Huda nevihta je divjala nad vzhodno Kanado. Posebno so bili prizadeti kraji vzhodne Kanade in Maritime province. Slika nam kaže sto let staro drevo, ki ga je podrl hurikan v St. John, N. B.

Lambeth Walk, trgovski del Londona je bil silno poškodovan od zračnih bomb kakor nam kaže zgornja slika. Mali trgovci in obrtniki so hitro za silo popravili svoje prostore in zopet začeli s trgovino. Slika poslana iz Londona.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

Oh ne, lahko ji pa res ni bilo to mesece tu na Husabyju. Tistega dne zvečer, ko sta se vrnila domov z Medalbja, se je nekoliko pogovarjala z Erlendom. Tedaj je spoznala, da živi Erlend v veri, da je zato jezna nanj, ker ji je bil prizadejal to nadlogo.

"Se dobro vem," je tiho rekel, "bilo je tisti dan spomladi, šla sva skozi gozd na severni strani cerkve. Se dobro vem, prosila si me, naj te pustim —"

Kristina je bila vesela, da ji je to rekel. Pogosto se je čudila, kaj vse Erlendu sicer nekako izginje iz spomina.

Nato pa je rekel:

"Navzlic temu pa bi ne bil verjel, Kristina, da boš mogla tako hoditi okoli in kuhati v sebi skrivno jezo nasproti meni, pri tem pa kazati tako krotak in vesel obraz. Saj si morala že dolgo vedeti, kako je s teboj. Mislil sem si, da si čista in pošena kot sončni žarek —"

"Oh, Erlend," je rekla otožno, "Ti pač najbolje veš izmed vseh ljudi na svetu, da sem hodila po prepovedanih poteh in da sem bila neiskrena nasproti tistim, ki so mi želeli le najboljše." Tako rada bi bila videla, da bi razumel. — "Ne vem pa, če pomniš, prijatelj moj, da si nekoč tako ravnal z menoj, kot bi marsikdo ne imenoval lepo. Bog in Devica Marija vesta, da se nisem srdila nate in da te nisem nič manj ljubila —"

Erlendovo lice se je omehčalo:

"Tako sem si mislil," je rekel tiho. "Ti pa menda tudi veš — vsa leta sem s prizadeval, da bi zopet potavil, kar sem porušil. Tolažil sem se s tem, da ti bom navsezadnje vendarle mogel poplačati zvestobo in potrpljenje."

Tedaj ga je bila vprašala:

"Saj si gotovo slišal o bratu mojega deda in o gospodični Bengti, ki sta zoper voljo njenih sorodnikov zbežala s Švedskega. Bog jo je kaznoval s tem, da jima ni dal nobenega otroka. Ali se vsa ta leta nisi nič bal, da bi naju ne kaznoval tako?"

V BLAG SPOMIN

PETE OBLETNICE SMRTI NAŠE NEPOZABNE HČERKE IN SESTRE

Mary Boyce

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči 8. oktobra, 1935.

Ljuba hčerka, draga sestra, dolgo te že ni med nami: let že pet počiva truplo v črni tih jami.

Mirno snivaš večno spanje v temnem grobu tam; da se enkrat spet združili sprosi milost nam.

Žalujejo ostali: CAROLINA BOYCE, mati. FRANK, JOSEPH, LOUIS, bratje. FRANCES, poročena ZGONC in ALICE, sestre.

Cleveland, O., 8. oktobra, 1940.

Trepetaje in tiho mu je bila rekla:

"Lahko si boš menda mislil, Erlend moj, da mi poleti ni bilo nič kaj veselo pri srcu, ko sem to privikrat opazila. Navzlic temu sem si mislila — Mislila sem, če bi mi umrl, preden bi se poročila — da bi vendar rajši ostala s tvojim otrokom kot pa sama. Mislila sem si, če bi pri tem jaz umrla — da bi bilo vendar bolje tako, kot pa da bi ne imel nobenega pravega sina, ki bi za teboj mogel sesti na častno mesto pri mizi, kadar bi moral ti zapustiti ta svet —"

Erlend je burno odgovoril: "Tedaj bi se mi zdelo, da je ta sin preveč drago kupljen, ako bi te stal življenje. Ne govorim tako, Kristina —. Tako hudo mi Husaby ni pri srcu," je rekel malo kesneje. "Zlasti odkar ne more za menoj podedovati Husabyja —"

"Mar ti je več do njenega kot do mojega sina?" ga je nato vprašala Kristina.

"Do tvojega sina —" Erlend se je tiho zasmejal. "O njem vendar še nič drugega ne vem kot to, da pride približno pol leta prej, kot je prav. Orma pa imam že dvanajst let rad." Čez nekaj časa je vprašala Kristina:

"Ali ti je kdaj dolgčas po teh tvojih otrocih?"

"Da," je odvrnil mož. "Poprej sem pogosto potoval v Osterdal, kjer žive, in pogledal, kaj počno."

"Zdaj v adventu bi mogel tjakaj," je tiho omenila Kristina.

"Mar bi ne bila nič nejevoljna?" jo je veselo vprašal Erlend.

Kristina mu je bila odgovorila, da bi se ji to zdelo razumljivo. Tedaj je vprašal, ali bi ji ne bilo po volji, če bi pripeljal otroke za božič domov. "Nekoč jih vendar moraš videti." In spet je bila odgovorila, da bi se ji tudi to zdelo razumljivo.

Med Erlendovo odsotnostjo je imela Kristina polne roke dela in je vse pripravila za božič. Bilo ji je kar se da mučno, ker se je morala sukati med vsemi tujimi možmi in ženskami — morala je zbrati vse moči, ako se je hotela sleči in obleči v navzočnosti obeh dekel, ki sta na Erlendovo povelje spali pri njej v veliki sobi. Vselej se je morala najprej opomniti, da bi vendar za nobeno ceno ne mogla sama spati v tej veliki hiši — kjer je nekoč pred njo neka druga spala pri Erlendu.

Dekle na dvoru niso bile nič boljše, kot je bilo pričakovati. Kmetje, ki so kaj dali na svoje hčere, jih niso marali pošiljati v službo na dvor, kjer je gospodar čisto očitno živel z zakonolomko in ji prepuščal gospodinjstvo v hiši.

Dekle so bile lene in kar nič vajene, pokoravati se gospodinj. Nekaterim izmed njih pa je bilo kmalu všeč, da Kristina spravlja hišo v red in da jim je sama za zgled pri delu. Postale so zgovorne in vesele, kadar jih je Kristina poslušala ter jim prijazno in vedro odgovarjala. In Kristina je sleherni dan kazala služinčadi krotak, miren obraz. Nobene ni posvarila, kadar pa je katera izmed dekel kaj ugovarjala njenemu ukazu, se je gospodinja naredila, kakor bi mislila, češ, dekle se ne zna obrniti pri delu, ter ji je mirno in prijazno pokazala, kako mora biti storje-

no. Tako je videla Kristina delati očeta z novimi hlapci, ako so bili trmasti — in ni ga bilo moškega, ki bi se bil na Jorundaardu drznil še katerikrat ugovarjati Lavransu.

Tako bo pač vso zimo, si je mislila. Kesneje pa bo poskusila odsloviti dekle, ki ji ne bo po pogodu, ali pa tiste, katerih ne bo mogla naučiti lepega vedenja.

Nekega dela se pa Kristina ni upala lotiti, ako ni vedela, da je varna pred tujimi očmi. Toda zjutraj, kakor hitro je bila sama, je pričela šivati perilo za otroke — povoj iz mehke debele volnine, rute iz rdečega in zelenega mestnega blaga in belo platno za krstno oblačilce. Med tem delom ji je srce omahovalo med strahom in zaupanjem do svetih prijateljev človeštva, katere je bila prosila pomoči. Zdaj je pač vedela, da je otrok živel in se gibal v njej, tako da ni imela miru ne podnevi ne ponoči. Toda slišala je bila o otrocih, ki so bili prišli na svet z mehkom namestu obraza, z glavo zasunkano v tilnik in s palci tam, kjer bi morala biti peta. In pred seboj je videla Sveina, čigar polovica obraza je bila modro rdeča, ker se je bila njegova mati nekoč zagledala v požar —

Potem je vrgla delo iz rok, se priklonila pred podobico Device ter odmolila sedem Zdravih Marij. Brat Edvin ji je bil rekel, da je Mati božja vselej enako vesela ob angelškem pozdravu, četudi pride iz ust najbolj usmiljenja vrednega grešnika. In najbolj se vzradosti srce Marijino ob besedah Dominus tecum; Kristina naj jih vsekdar trikrat ponovi.

Ta molitev ji je vselej pomagala za nekaj časa. Končno pa je vendar poznala tudi mno-

go ljudi, moških in žena, ki so le malo častili Boga in njegovo mater in so le slabo izpolnjevali zapovedi — ne da bi bili zato dobili nakazne otroke. Bog je često usmiljen in ne kaznuje grehe staršev na ubogih otrocih, čeprav mora kdaj pa kdaj poslati ljudem znamenje, da ne bo trpel brez konca in kraja njihove hudobije. Toda to vendar ne bo zadelo prav njenega otroka —

Potem pa je zavpila v srcu k svetemu Olafu. O njem je bila toliko čula — zdelo se ji je, da ga je morala, ko je živel v deželi, poznati in da ga je bila videla na zemlji. Velik ni bil, vse poprej čekat, toda raven in lep, z zlato krono in z lesketajočim se svitom okoli zlatih, kodrastih las — rdeča, sesuk-

ljana brada je obdajala odločni, zagoreli in mrki obraz. In njegove globoke, plameneče oči so videle skozi vse ljudi; nihče, kdor je bil storil kaj zlega, si ni ni upala, v tla je zrla pred njegovim pogledom, toda bala se ni — bilo je bolj nekako tako kot tedaj, ko je bila še majhna in je morala povešati oči pred očetom, kadar je storila kaj hudega. Sveti Olaf jo je gledal, strogo, pa ne trdo — saj mu je bila vendar obljubljena, da bo popeljala svoje življenje. Tako srčno si je želela, da bi prišla kdaj v Nidaros in pokleknila na tla v njegovem svetišču. Ko sta potovala sem gori, ji je Erlend obetal, da bo sta kmalu pojezdila tja. Pa sta odšla s potovanjem. Zdaj

Gornja slika nam kaže kateri kraji so bili najbolj prizadeti v zadnjem nemškem bombnem napadu na London 1.) tu je bila izkopana bomba v bližini ameriškega poslaštva, ki se ni bila razletela; 2.) Berkeley Square; 3.) razbiti domovi na Oxford cesti; 4.) razbiti del trgovskega dela mesta na Regent cesti; 5. Barwick cesta; 6.) Soho distrikt razbit in westminsterska palača; 7.) na Lambeth Walk je bomba razbila tržnico.

pa ji je bilo jasno, da bi le nerad šel z njo na to pot sram ga je in govorjenja ljudi se boji.

Nekega večera, ko je sedela s služinčadjo za mizo, je rekla ena izmed deklin, punče, ki je pomagalo pri hišnem delu:

"Mislim, gospa, da bo nemara bolje, če začnemo zdaj šivati povojje in otroške oblečke, preden zasnujemo tkanje, ki ste ga omenili —"

Kristina, se je naredila, kot da ni nič slišala, in je spet spregovorila o barvanju. Pa je dekle spet začelo:

"Morda ste pa otroško perilo prinesli že z doma?"

Kristina se je nasmehnila in se zopet obrnila k drugim. Ko se je čez nekaj časa mimogre-

de ozrla proti dekl, je ta plašno stregla z očmi na dinjo. Kristina se je spet nasmehnila in začela govoriti Ulfo preko mize. Tedaj je deklica iznenada zatulila: stina se je posmejala, dekle je jokalo vse glasneje, ni naposled jela ihteti in kati.

"Ne, zdaj pa le nehaj Frida," je nazadnje mirno jala Kristina. "K nam si šla ponujat kot odrasla, zato pa se zdaj ne vedi kot čka —"

Dekla je zavzdihnila in ni hotela biti predrzna, stina naj ji tega ne zamara. (Dalje prihodnjik.)

Edsel Ford je zasadil prvo lopato na zemljišču, kjer stala nova tovarna za letala oziroma motorjev Dearborn Mich. Tovarniško poslopje bo stalo \$11,000,000. Tu so delavci 4,000 Pratt & Whitney motorjev za ameriško armado.

PHILCO

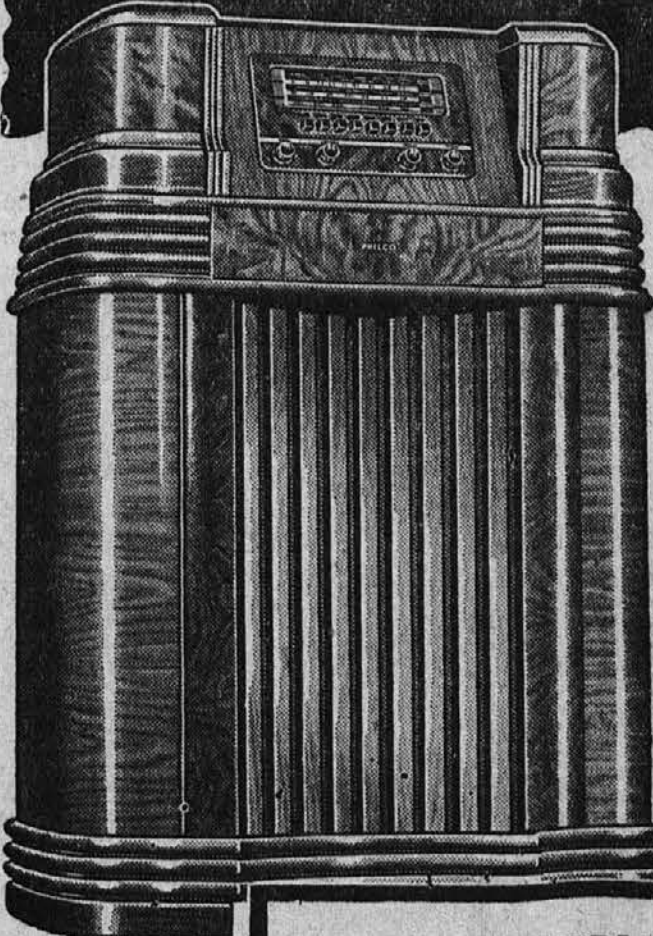
Jubilee Special!

Free

WITH A NEW PHILCO

HANDSOME ELECTRIC CLOCK
Special offer... during our Jubilee Sale! Valuable Sessions self-starting Electric Clock FREE with a new 1941 Philco. Hurry... offer limited!

CELEBRATING THE
15 Millionth
PHILCO

Darila zastoni... posebno lahka odplačila... čudovita vrednost... bodo vaše tekmo naše velike slavnostne razprodaje.

Pridite in ogledajte vse Philco Jubilee Specials. Zlasti ta nove vrste 280X z novim prekooceanskim valom, vdelanim ameriškim in inozemskim zračnim sistemom ter mnogo drugih izključnih odličnosti, cena samo

\$69.95

Pridite k nam! Napravili bomo ploščo vašega glasu... samo 10 centov. Presenetite svojo družino ali prijatelje. Odpošljemo kamorkoli v U. S. zastoni. Drugi mali radiji od \$9.95 naprej. Mi vam damo veliko popusta za vaš stari radio. Lahka mesečna odplačila.

NORWOOD APPLIANCE & FURNITURE
6104 St. Clair Ave. 819 E. 185th St.

JERRY BOHINC in JOHN SUŠNIK, lastnika.

EASY TERMS
Big Trade-in
Allowance

Prva, najstarejša, največja in najbogatejša slovenska katoliška podporna organizacija v Združenih Državah Ameriških, je:

Kranjsko-Slovenska Katoliška Jednota

Glavni urad v lastnem domu: 351 No. Chicago St., Joliet, Illinois. POSLUJE ŽE 47. LETO

Ustanovljena 2. aprila 1894, inkorporirana 12. januarja 1898 v Joliet, Illinois, s sedežem v mestu Joliet, Illinois.

SKUPNO PREMOŽENJE ZNAŠA OKROG \$5,000,000

SOLVENTNOST K. S. K. JEDNOTE ZNAŠA 122.55%

K. S. K. Jednota ima nad 36,000 članov in članic v odraslem in mladinskem oddelku.

SKUPNO ŠTEVILO KRAJEVNIH DRUŠTEV 184

V Clevelandu, Ohio je 15 naših krajevnih društer.

Skupnih podpor je K. S. K. Jednota izplačala tekom svojega obstanka nad \$7,400,000

GESLO K. S. K. JEDNOTE JE: "VSE ZA VERO, DOM IN NAJBLIŽNJO" Če se hočeš zavarovati pri dobri, pošten, in solventni podporni organizaciji, zavaruj se pri Kranjsko-Slovenski Katoliški Jednoti. Če se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, pravišni izdatki in nemoglosti.

K. S. K. Jednota surejema v svojo sredo člane in članice od 60. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta. Zavarovanje lahko od \$250 do \$5000 posmrtnine.

V Mladinskem Oddelku K. S. K. J. se otroci lahko zavarujejo v razredu "AA" ali "BB". Mesečni prispevek v mladinski oddelki se razlikuje in ostane stalen, dasi zavarovalnina z vsakim letom naraste. Slučajni smrti otroka se izplača \$500 ali \$1,000 posmrtnine. Otroci lahko tudi zavaruje za dobo 20 let, nakar prejme zavarovani izplačano v gotovini.

BOLNISKA PODPORA:

Zavaruješ se lanko za \$2.00; \$1.00 in 50c na dan ali \$3.00 teden. Assessment primerno nizko.

K. S. K. Jednota nudi članstvu pet najmodernejših vrst zavarovanja.

Člani in članice nad 60 let stari lahko prejmejo pripadajočo rezervno izplačano v gotovini.

Nad 70 let stari člani in članice so prosti vseh nadaljnjih členov.

Jednota ima svoj lasten list "Glasilo K. S. K. Jednote," ki haja enkrat na teden v slovenskem in angleškem jeziku in dobiva vsak član in članica.

Vsak Slovenec in Slovenka bi moral(a) biti zavarovan(a) pri K. S. K. Jednoti, kot pravi materi vdov in srot. Če se nisi član članica te mogoče in bogate podpore organizacije, pozdravi pristopi takoj.

V vsaki slovenski in slovenski v Združenih državah bi moral(a) družstvo, spadajoče h K. S. K. Jednoti. Kjerkoli se nimate družiti, spadatajete k tej solventni katoliški podporni organizaciji, ki vite ga; treba je le osem oseb v starosti od 16. do 60. leta. — Za daljša pojasnila in navodila pišite na glavnega tajnika: ZALAR, 351 No. Chicago Street, Joliet, Illinois.